

A ne samó drobna ptičica pod nebom se veseli ljube prostosti, tudi divje živali v zelenem gozdu veselo skačejo, gibljejo se in radujejo, dokler imajo prostost. Le naš Turko sedi zaprt v temnej ječi ter ne uživa óne prostosti, kakeršno imajo druge živali. Kaj je storil ubogi Turko, da je tako hudo kaznovan! Oh zaprt biti in ne uživati ljube prostosti, to je pač nekaj zeló hudega, rekel bi najhujšega na svetu. In kako prijetno in veselo je zunaj! Vse je živo, vse se giblje, vse poje in se veseli svojega življenja, svoje prostosti, le Turko, oh ta je vže nekaj dni v zapóru ter se ne sme ganiti s svojega mesta, dokler se ne pokorí za svoj pregrešek. Glejte, kako poljubljuje roko svojemu gospodarju, kako ga prosi z milim pogledom, naj ga pusti zopet v njegovo prejšnje prosto življenje, ali zamán! pokoriti se mora poprej za storjeni zločin in potlej bode zopet užival ljubo prostost. Zatorej potrpi še nekoliko časa, Turko moj ljubi. Ako se poboljšaš in si zopet dober, prost bodeš tudi ti svoje ječe in užival bodeš zopet svobodo zlato.

I. T.

Ptičji pogovori po zimi.

(Dramatičen prizor: spisal Janko Barlé.)

(Stara jablana na županovem vrtu. Ščinkovec se tožno in zamišljeno stiska v svoj pisani kožušek, ne daleč od njega sedi senica, na drugej vejici sta rumeni strnad in taščica, a poleg njiju obira se vrabec in skače sèm ter tjà, da si ogreje na pólu zmrzneni nožici.)

Vrabec: Pasje življenje za nas po zimi! Vže od sinoči nisem imel zrnca v kljunu. Nikjer je ne dobiš več drobtinice. Pa še ta mraz, mislim, nogi bodeti mi odpadli. Čiv, čiv, čiv!

Ščinkovec: Borme tudi meni ni bolje. Jaz si vže več ne znam pomagati. Kaj bode, če se nas dobri Bog skoraj ne usmili! Doli pod županovim kozolcem sem vže vse prebrskal, vsako slamico privzdignil, misleč, da bodem še kak pobirek našel, vender vse zamán! Pa ti ljudjé, kakó so vender neusmiljeni! Nikomur ne pade na um, da bi nam kako zrnce potresel.

Vrabec: Hà, ljudjé? Na prave si naletel. Pregarjajo te in lové, mesto da bi ti pomagali. Kakó so vender hudobni! Včera sem hotel sè svojimi továriši pobrati nekoliko zrníc prosá, ko ga je krémarjeva dekla kokošim potresala. Vender še ono, nekoliko zrníc ni nam privoščila. Zapodila nas je vse. Takó sem bil pa jezen, da bi jo bil kar v nos kavsnil, to neusmiljenko! Podí nas zaradi nekoliko zrníc. Oj ti ljudjé!

Senica: Res, ni je več dobre duše na svetu. In ti poníglaveci, ti vaški dečki, kakó so hudobni. Na vsakem drevesu napravijo nam skoraj ono čudno spravo od bezgovih paličic, a v njo denejo bučevo peško. Želodček se krči od gladí in poželjivo gledaš óno zapeljivo peško; skušnjave so velike, čeravno veš, kaj te čaka. Marsikatera mojih sestic je takó vže svojo svobodo izgubila. Ni ga več človeka na svetu, ni, kateri bi imel še kaj sreá; kaj ne kumek vrabec?

Vrabec: Res, dobro govorite, gospodična! Ni ga več človeka, ní! Hej, ko bi imel jaz kaj močí, to bi plesali ti ljudjé. Pomnili bi vrabca.

Taščica: Prijatelji, ne obsojajte tako naglo. Še se kje najde dobra duša, še. Redki so res. Županova hčerka nam je posipavala vsako jutro na okno drobtinice in drugih dobrih stvari. Sedaj pa vže dva dneva nismo dobili ničesar. Bog vé, kaj jej je. Izvestno je bolna, da bi le hitro ozdravela. Pozabila nas izvestno ni, ker je takó dobro in ljubeznivo dekletce. Še je dobrih ljudij na svetu, še.

Ščinkovec: Redki so, redki. Vzpomladi radi poslušajo, da jih s petjem razveseljujemo, zdaj pa pogini od gladí. Žalostni so to časi, prijatelji!

Palček (priskakeketá v grmovje blizu jablane): Kaj tu modrujete? Ni se še svet podrl, nè! Pogum, pogum! Ta je lepa: tožiti in obrekovati znate, a da bi si sami kaj poiskali, tega nè. Mislite li, da vam bodo pečene prepelice same v kljunček letele?

Vrabec (senici): Presneto pogumno govori ta poníglavček!

Ščinkovec: Preiskali smo vže vse kote in ni ga nikjer zrnea.

Palček: Hm, morda bi se pa še vender kje kaj dobilo. Stikal sem tam doli okolo županove kašče in mislim, da se bode ondu vender kaj za naše prazne želodčke dobilo.

Vrabec (senici): Majhen možiček, ali prebrisana glava, ni li res, gospodična? Dobro govori!

Palček: Dobilo se bode, dobilo. Vže gori blizu strehe je luknjica, a od ondot se kaj lehkó pride v kaščo. To sem jaz sam poskusil. Gospôda moja! to bode kosilo. Vže dolgo niso okusili vaši kljunčki takih slaščic. Le hitro z menój, ne bode zamán!

Vrabec: To sem si mislil, ta vedno kaj stakne. Kdo bi si mislil, a zdaj? To bode življenje!

Vsi: Živio, živio palček! (Otidejo z njim, a vrabec poje gredóč znano národno písenco:

„Kmetič žito seje,
Vrabec mu se smeje,
Cibí, cibí héjcepea,
Ti nesrečni vrabec!“ i. t. d.)

Lovske kvante.

I.

ólunoč je vže proč. Vzpomladanska noč je; toda na Planinah leži mrzel zrak in Triglav je zavít v gosto meglo. V slabem svitu zvezd ne vidiš drugega nego sem ter tjà obrise gorovja in drugega ne slišiš nego šumenje globoko v dolini penéčega se hudournika. — Kar se v nekej razpôki pokaže mož, zleze iz nje ter posluša. Divji petelin ne „dela“ še zdaj „riglja“¹⁾, niti se še ne daní, toda neznanec potegne nekoliko kratí „prav pošteno“ iz svoje (lovske) steklenice, zapné si suknjo, vrže puško preko rame in stopa po znanej stezi po zmrzlem snegu naprej.

¹⁾ Lovski izraz za: petelin poje. —